

Traction & Metrics Report

گزارش کشش، رشد و یادگیری مبتنی بر داده

۱. هدف این سند و تعریف Traction

در این پژوهه صرفاً به معنی «رشد عددی» نیست.

ما Traction را به عنوان شواهد عینی از حرکت صحیح مسئله → راحل → بازار تعریف می‌کنیم.

این سند برای پاسخ به سه سؤال کلیدی نوشته شده است:

آیا کاربران واقعی از محصول استفاده می‌کنند؟

آیا این استفاده به ارزش پایدار و قابل تکرار منجر می‌شود؟

آیا تیم می‌فهمد چرا رشد اتفاق افتاده یا چرا افت کرده؟

بدون تفسیر، فقط داده است؛ و داده بدون تفسیر، تصمیمساز نیست.

۲. وضعیت داده‌ها: واقعیت فعلی پروژه

در این مرحله، داده‌ها از ترکیب منابع زیر به دست آمده‌اند:

پایلوت‌های واقعی

کاربران اولیه (Early Users)

تست‌های محدود GTM

شواهد میدانی از پروژه‌های اجرا شده

در جاهایی که داده‌ی کمی (Quantitative) کافی وجود ندارد، شواهد کیفی معتبر (مصاحبه، رفتار واقعی، پرداخت آزمایشی) جایگزین شده‌اند و به صراحت مشخص شده‌اند.

این سند عمدأً بین:

داده واقعی

داده آزمایشی

فرضیه اندازه‌گیری شده

تمایز قائل می‌شود.

۳. چارچوب کلی اندازه‌گیری (Metrics Framework) برای جلوگیری از Metric Vanity ، چارچوب اندازه‌گیری بر اساس سه لایه تعریف شده است:
- آیا استفاده می‌شود؟ Usage Metrics –
 - آیا ارزش ایجاد می‌شود؟ Value Metrics –
 - آیا ارزش به درآمد و رشد تبدیل می‌شود؟ Business Metrics –
- هر متريک باید:
- تعریف دقیق داشته باشد
 - منبع داده مشخص داشته باشد
 - تصمیم فعال‌کننده (Actionable Decision) داشته باشد

۴. داشبوردهای کلیدی (Executive Dashboards)

۱. داشبورد رشد کاربر (User Growth Dashboard)

این داشبورد شامل:

تعداد کاربران جدید

کاربران فعال (DAU / WAU / MAU)

نرخ رشد ماهانه

اما تمرکز اصلی روی شبیب رشد نیست، روی کیفیت آن است.

تفسیر رشد

در بازه‌هایی که رشد افزایش داشته:

بررسی شده آیا ناشی از کanal خاص بوده؟

آیا رشد همراه با استفاده واقعی بوده یا ثبت‌نام سطحی؟

در بازه‌هایی که رشد افت کرده:

آیا به دلیل توقف آزمایش بوده؟

آیا مشکل در Activation وجود داشته؟

نتیجه‌گیری‌ها به صورت مستند ثبت شده‌اند، نه حدسی.

۵ در قیف کاربر Conversion Rate

قیف کاربر به مراحل زیر شکسته شده است:

Awareness

Signup

Activation

First Value

(در صورت وجود Payment)

برای هر مرحله:

نرخ تبدیل اندازه‌گیری شده

نقاط ریزش شناسایی شده

فرضیات اصلاح شده‌اند

مثال تحلیلی:

اگر Signup بالا ولی Activation پایین بوده:

علت: پیچیدگی Onboarding

اقدام: ساده‌سازی مسیر

نتیجه آزمایش بعدی: بهبود X %

این چرخه یادگیری در سند ثبت شده است.

۶. و تحلیل Cohort و Retention

Retention مهمترین شاخص سلامت محصول است.

تعريف Retention

Retention به صورت Cohort-based بررسی شده:

کاربران هفته اول

ماه اول

ماه سوم (در صورت امکان)

تحلیل Cohort

کاربران بر اساس:

کانال ورود

شهر / موقعیت

نوع استفاده

تفکیک شده‌اند تا مشخص شود: کدام گروه واقعاً ارزش پایدار دریافت می‌کند.

۷. چرا Retention بالا رفت / افت کرد؟

در بازه‌هایی که Retention بهبود یافته:

معمولًا همزمان با تغییر مشخص در محصول یا پیام بوده

یا ناشی از جذب کاربران با انگیزه واقعی‌تر

در بازه‌های افت:

وابستگی به مشوق‌های موقت

یا ورود کاربران کمتناسب با ICP

این تحلیل‌ها صریح و بدون پنهان‌کاری ارائه شده‌اند.

۸. درآمد و شواهد پرداخت

در مراحل اولیه، تمرکز بر:

پرداخت واقعی (حتی کوچک)

تعهد مالی آزمایشی

قراردادهای پایلوت

چرا این مهم است؟

پرداخت even-کوچک—قوی‌ترین نشانه حل مسئله واقعی است.

در این سند مشخص شده:

چه کسی پرداخت کرده

برای چه چیزی

تحت چه شرایطی

۹. رشد درآمد (در صورت وجود)

در صورت وجود درآمد:

روند ماهبهماه بررسی شده

وابستگی به Deal های خاص تحلیل شده

پایداری درآمد سنجیده شده

در صورت نبود درآمد پایدار:

شواهد پیش‌درآمدی (LOI) ، (Pilot Paid) ارائه شده‌اند.

۱۰. آزمایش‌ها (Experiments Log)

تمام آزمایش‌های کلیدی ثبت شده‌اند:

فرضیه

اجرا

نتیجه

تصمیم

مثال:

فرضیه: کاهش مرحله $\rightarrow X$ افزایش Activation

نتیجه: رد / تأیید

تصمیم: تغییر دائمی / بازگشت

این لاگ نشان می‌دهد تیم یاد می‌گیرد، نه فقط اجرا می‌کند.

۱۱. آزمایش‌های موفق vs ناموفق

این سند عمدًاً فقط موفقیت‌ها را نشان نمی‌دهد.

آزمایش‌های ناموفق:

بهصورت شفاف گزارش شده‌اند

دلیل شکست تحلیل شده

از تکرار آن جلوگیری شده

این بخش برای سرمایه‌گذار نشانه بلوغ است، نه ضعف.

۱۲. شواهد پایلوت و پروژه‌های واقعی

برای هر پایلوت:

هدف

دامنه

خروجی

بازخورد واقعی

ثبت شده است.

پایلوت‌هایی که به استفاده واقعی منجر نشدنند نیز حذف نشده‌اند، بلکه تحلیل شده‌اند.

۱۳. محدودیت‌های داده و صراحت در Unknowns

این سند مشخص می‌کند:

چه چیزهایی را هنوز نمی‌دانیم

چرا نمی‌دانیم

برنامه کشف آن‌ها چیست

این شفافیت جلوی تصمیم‌های اشتباه مبتنی بر توهمندی را می‌گیرد.

۱۴. جمع‌بندی وضعیت Traction

در وضعیت فعلی:

نشانه‌های اولیه حل مسئله وجود دارد / ندارد

برخی کانال‌ها امیدبخش‌ترند

برخی فرضیات رد شده‌اند

این جمع‌بندی نتیجه داده است، نه امید.

۱۵. چرا این Traction قابل اتكا است؟

این Traction:

مصنوعی نیست

مبتنی بر تخفیف کور نیست

وابسته به یک اتفاق خاص نیست

بلکه حاصل:

آزمایش

تحلیل

و تصمیم‌گیری آگاهانه است.